

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

излиза

сега три пѣти въ седмицата: вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота.

Годишна цѣна на «Държавенъ Вѣстникъ»

въ Княжеството е 16 л., за повѣтъ съ прибавление на пощенскитѣ разноски.

ЗА ВСѢКАВИ ПУБЛИКАЦИИ

се плаща

за 1 редъ въ стълбецъ отъ половинъ страници 30 стотинки.

Писма за абонаменти и публикации

и всичко, що се отнася до Държавенъ Вѣстникъ, се испраща до Администрацията му.

Год. VI.

СОФИЯ, четвъртъкъ 9 февруарий 1884 год.

Брой 13.

ОФИЦИАЛЕНЪ ДѢЛЪ.

По Министерството на Финанситѣ.

Указъ

№ 24.

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I.

Съ Божия милость и народната воля
Князь на България

По предложението на Нашия Министръ на Финанситѣ, представено Намъ съ доклада му отъ 3 февруарий подъ № 2013,

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Да приведемъ Русенский финансовъ чиновникъ, Петра Пъргова, на сжщата длъжностъ въ Вратчанското окръжие.

II. Да назначимъ Търновский финансовъ чиновникъ, П. Червеняковъ, за Русенский финансовъ, вмѣсто Пъргова, а вмѣсто Червенякова за Търновский финансовъ чиновникъ да назначимъ Вратчанский — В. Поповича.

III. Заплата на горнитѣ лица ще почне отъ дена на встъпването въ длъжността.

IV. Нашия Министръ на Финанситѣ се натоварва съ изпълнението на настоящий указъ.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 3 февруарий 1884 година.

На първообразното съ собствената рѣка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

Александръ.

Приподписалъ:

Министръ на Финанситѣ М. К. Сарафовъ.

Докладъ до Негово Височество

№ 2013.

Господарю!

Споредъ чл. 5 отъ закона за надзора и събирането на даждията, утвърденъ отъ Ваше Височество съ

указъ подъ No. 293 отъ 13 априлий 1883 г., за финансовъ чиновникъ не може да се назначи лице, което не е достигнало 25 годишна възраст, не е получило сръдно образование и не е прослужило най-малко три години на друга нѣкоя служба по финансовото вѣдомство. Въпреки тоя членъ се е назначилъ въ Русенский окръгъ за първостепененъ финансовъ чиновникъ Петръ Пърговъ, бивший членъ-секретаръ въ тамошния окръженъ съвѣтъ, който до тогава не е занимавалъ никаква длъжностъ по финансовата часть; слѣдователно нѣма изискуемата опитностъ и практика въ финансово-административнитѣ въпроси. При това, като се вземе предъ видъ важното значение на Русенското окръжие, гдѣто въпроса за даждията емлякъ, иджаръ и теметуатъ не е добръ уреденъ и сега се нарежда отъ особена коммисия, азъ мисля, че въ интереса на службата необходимо е Пърговъ да се назначи въ нѣкое по-маловажно окръжие, като напримѣръ въ Вратчанското, гдѣто ще бѣде по-полезенъ и подходящъ за нести си; а на негово мѣсто да се приведе сегашния Търновский финансовъ чиновникъ П. Червеняковъ, който е познатъ по своето трудолюбие; вмѣсто Червенякова да се назначи въ Търново за финансовъ чиновникъ Вратчанский финансовъ чиновникъ В. Поповичъ, който въ продължение на 2½ години е служилъ на сжщата длъжностъ въ Русенското окръжие.

Ако Ваше Височество се съгласявате съ това мое предложение, най-корно Ви моля да благоволите да подпишете приложения тукъ указъ.

Съмъ, Господарю, на Ваше Височество най-покоренъ слуга и вѣренъ подданикъ.

София, 3 февруарий 1884 год.

Министръ на Финанситѣ: М. К. Сарафовъ.

Съ указъ подъ No. 21 отъ 30 януарий т. г. се постановява: по ст. I назначава се бившият контролеръ при Севлиевското окръжно ковчежничество Н. Кондовъ за второкласенъ докладчикъ въ Сметната Палата, на мѣсто вакантно, и по ст. II предвидената въ бюджета за тая длъжностъ заплата ще почне да получава отъ дена на приемането длъжността.

Съ приказъ подъ No. 17 отъ 6 февруарий т. г. магазинера при Видинската митница, Коста Ивановъ, се назначава за старшиятъ магазинеръ въ Ломъ, на мѣсто Г. С. Монева, който остава за помощникъ магазинера при същата митница.

Съ приказъ подъ № 18 отъ съща дата Христо Павловъ се назначава за магазинеръ при Видинската митница, на мѣсто вакантно.

По Министерството на Просвѣщението.

Указъ

№ 20.

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I.

Съ Божия милость и народната воля
Князь на България

Споредъ доклада на Нашия Министръ на Народното Просвѣщение отъ 30 януарий 1884 г. подъ No. 366,

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Отнуцать се 1800 лева годишно за поддържане единъ учителъ за Българскій языкъ въ Варненскитѣ турски и арменски училища, и по 1200 лева за същата цѣль на двама учители при Провадийскитѣ турски училища и въ смѣсеното училище въ с. Бѣла.

II. Тия сумми да се взематъ отъ предвидения въ тѣхгодишния бюджетъ на Министерството на Народното Просвѣщение кредитъ за поддържане учители въ смѣсени окръжия.

III. Исполнението на настоящия указъ се възлага на Нашия Министръ на Народното Просвѣщение.

Издаденъ въ Нашия Дворецъ въ София на 30 януарий 1884 година.

Но първообразното съ собствената ржка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

Александръ.

Приподписалъ:

Министръ на Нар. Просвѣщение: Д. Молловъ.

Съ указъ подъ № 22 отъ 1 февруарий т. г. се постановява: да се отпуснатъ едновременно помощи на слѣдующитѣ общини:

1. На Златишката община за доискарвание училищното здание двѣ хиляди лева;

2. На общината въ с. Брусенци (Трънска околия) за същата цѣль четиристотинъ лева, и

3. На Берковската община за поддържане на общинското класно училище въ Берковица двѣ хиляди лева; и по ст. II едновременно помощи на общинитѣ въ Златица и Брусенци да се взематъ отъ суммата опредѣлена въ текущия бюджетъ на Министерството на Народното Просвѣщение за общински училищни здания (гл. IX, буква к § 29) и едновременно помощъ на Берковската община отъ гл. IX, буква к § 34 отъ същия бюджетъ.

ПРИКАЗЪ

№ 9.

Съгласно съ рѣшението на Министерскій Съвѣтъ, назначавамъ отъ 1 февруарий т. г. Константинъ С. Красильниковъ, който е свършилъ комерческа академия въ Москва, да изпълнява вакантната длъжностъ на началника на отдѣлението въ Министерството на Народното Просвѣщение съ мѣсечна заплата 270 лева, догдѣ завземе длъжността директоръ на Свищовското Търговско училище, което ще се отвори на 1 септември т. г.

София, 1 февруарий 1884 год.

Министръ на Нар. Просвѣщение: Д. Молловъ.

По Военното Вѣдомство.

Указъ

№ 9.

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I.

Съ Божия милость и народната воля
Князь на България

По предложението на Нашия Управляющій дѣлата на Военното Министерство, представено Намъ съгласно волята Ни въ докладътъ му отъ 24 тек. януарий подъ № 17,

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Нуждитѣ разноски по направата на едно помѣщение за Командира на Собствении Ни Конвой въ количество седемнадесетъ хиляди шестстотинъ двадесетъ и седемъ лева 50 ст. да се взематъ отъ суммитѣ за ремонтъ на воинскитѣ зда-

ния, които ще се опредѣлятъ по военния бюджетъ за 1884 година.

II. Исполнението на настоящия указъ възлага на Нашия Управляющій дѣлата на Военното Министерство.

Издаденъ въ гр. София на 24 януарий 1884 година.

На първообразното съ собствената рѣка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

Александръ.

Приподписалъ:

Управляющій дѣлата на Военното Министерство отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

Негово Височество въ г. София на 24 януарий 1884 г. изволи да издаде слѣдующий

ПРИКАЗЪ

№ 8.

Опредѣлява се на служба: Уволнения отъ Источно-Румелийската служба Поручикъ Стоевъ, въ 1-ий конний на Негово Височество полкъ, като се зачисли съ чинъ Подпоручикъ.

Превежда се: Прикомандированія къмъ офицерската кавалерийска школа отъ Собственния на Негово Височество Конвой Поручикъ Марковъ, — въ 2-ий конний полкъ.

Уволняватъ се въ отпускъ задъ границата: Отъ Търновската № 17 дружина Подпоручикъ Коняровъ, на единъ мѣсець.

Уволнява се отъ служба по прошение: Военния Прокуроръ при Русенския воененъ съдъ Майоръ Петрошкевичъ.

Управляющій дѣлата на Военното Министерство отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 9.

Опредѣлява се на служба: Бившия ординаторъ при Софийската I-класна болница Тюриковъ, като се назначи лѣкаръ на Ломъ-Паланската № 7 дружина — мѣсто вакантно. Назначението му на тая длъжностъ, да се счита отъ денъ на уволнението му отъ гражданското вѣдомство — 24 януарий т. г.

Назначава се: Отъ Русенската № 23 дружина Поручикъ Рибаревъ — и. д. Помощникъ на Началника на Отдѣленieto въ Военното Министерство.

Превежда се: Отъ Берковската № 9 дружина Подпоручикъ Христовичъ — въ Раховската № 12 дружина.

София, 24 януарий 1884 година.

Управляющій дѣлата на Военното Министерство отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 10.

Опредѣлява се на служба: Служившия въ Источно-Румелийската войска, изъ Императорската Русска служба отъ Драгунския на Военний орденъ полкъ Ротмистръ Штакельбергъ, въ 1-ий конний на Негово Височество полкъ — съ чинъ Майоръ, като се назначи на длъжностъ завѣдующий домакинството.

Уволняватъ се отъ служба по прошение: Отъ Орханийската № 11 дружина Капитанъ Верцинский; Състоящитѣ свърхъ штата отъ конния полкъ Ротмистритѣ Мержановъ и Кудрявцевъ.

София, 24 януарий 1884 год.

Управляющия дѣлата на Военното Министерство отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 19.

Обявява се по войската за свѣдѣние, че на основание § 1 и 2 отъ „Врѣмнитѣ допълнения къмъ положението на главната распорѣдителна комисія“, се назначени: за предсѣдатель на тѣзи комисія — Подполковникъ Федоровъ, членове: Капитанъ Ершовъ, началника на отдѣленieto по търговската часть при Министерството на Общитѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията, началника на митническото отдѣление при Министерството на Финанситѣ и административния инспекторъ при Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла; комисията трѣбва сега да избере, съгласно съ положението, членъ — търговецъ.

София, 21 януарий 1884 г.

Управляющій дѣлата на Военното Министерство отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 20.

Въ допълнение приказа по военното вѣдомство подъ № 320 отъ 1883 год. обявявамъ че На-

чалникътъ на мѣстнитѣ артиллерийски учрежде-
ния, относително получаването квартирни пари,
се причислява къмъ втория классъ.

София, 25 януарий 1884 год.

Управляющий дѣлата на Военното Министерство
отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 21.

Обявява се при настоящия за свѣдѣние, спи-
сѣкъ на лицата, назначени въ състава на Софий-
ския воененъ съдъ.

София, 25 януарий 1884 год.

Управляющий дѣлата на Военното Министерство
отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

Списѣкъ на офицеритѣ,

назначени: председателъ, членове, защитникъ и дѣлопро-
изводителъ и кандидати въ Софийский воененъ съдъ.

Председателъ: Командира на Радомирската
№ 3 дружина Подполковникъ Рихтеръ.

Членове: Отъ Софийската № 1 на Негово
Височество дружина Капитанъ Фрейманъ, и

Отъ Плевненската № 6 дружина Поручикъ
Пошновъ.

Членове: Отъ Тетевенската № 3 дружина По-
ручикъ Атанасовъ, и

Отъ 1-й Артиллерийский полкъ Поручикъ Да-
наджиевъ.

Кандидатъ за председателъ: Командира на
Плевненската № 6 дружина Подполковникъ Фе-
доровъ.

Кандидати за членове: Отъ 1-й Артил-
лерийский полкъ Капитанъ Шенель;

Отъ Тетевенската № 5 дружина Капитанъ Ер-
шовъ;

Отъ Софийската № 1 на Негово Височество
дружина Поручикъ Георгиевъ, и

Отъ 1-й конний на Негово Височество полкъ
Поручикъ Дерманчевъ.

Защитникъ: Отъ 1-й Артиллерийский полкъ
Поручикъ Дмитриевъ.

Дѣлопроизводителъ: Отъ Тетевенската № 5
дружина Поручикъ Желявский.

Началникъ на отдѣлението:

Капитанъ Татариновъ.

ПРИКАЗЪ

№ 23.

Като се вземе въ внимание, че отъ недобора
въ нѣкои окръжи на новобранцитѣ, въ послѣдния
призивъ, не всичкитѣ пѣхотни части на войската
сѣ получили, назначението по распиеанието, при-
ложено къмъ приказа по военното вѣдомство отъ
миналата година подъ №. 375 число на ново-
бранцитѣ, предлага се на Бригаднитѣ Командири,
по тѣхното усмотрѣние, да уравниятъ списъчното
число на дружинитѣ съ превеждания (премѣства-
ния). Списъцитѣ на преведенитѣ новобранци да
се съобщатъ на окръжнитѣ воински началници за
надлежащи отмѣтки.

София, 25 януарий 1884 год.

Управляющий дѣлата на Военното Министерство
отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 24.

Негово Височество всемилостивейше благоволи
да награди съ воененъ орденъ „солдатски сребъ-
ренъ кръстъ“ бившия опълченецъ отъ 1-ва дру-
жина на бившето Българско опълчение Георги
Костовъ — за отличието му въ миналата война,
при отбраната на Шипка.

София, 25 януарий 1884 год.

Управляющий дѣлата на Военното Министерство
отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

ПРИКАЗЪ

№ 25.

По заповѣдь на Негово Височество Кюстендил-
ския окръженъ воински началникъ Майоръ Краузе,
днесг на 29 януарий се арестова на 8 денье на
гауптвахта за гдѣто е живѣлъ въ София безъ
разрѣшението на началството си и за неиспълнение
заповѣдта на Негово Височество, която му пре-
далъ вчера на 28 число ординареца на Негово
Височество, за да си отиде незабавно въ мѣстото
гдѣто служи.

При това Негово Височество заповѣда да пре-
дупредѣ Майора Краузе, че ако той още вед-
нжжъ остави постѣтъ си безъ да получи разрѣ-
шението на началството, ще бѣде уволненъ отъ
служба.

София, 29 януарий 1884 год.

Управляющий дѣлата на Военното Министерство
отъ Генералния Штабъ:

Подполковникъ Котельниковъ.

Отъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла.**ОКРЪЖНО**

№ 1006.

До Г. г. окръжнитѣ управители.

Като ви препращамъ при това . . . . . екземпляра отъ Конституцията съ измѣненіята, моля ви, г-не управителю, да се распоредите за да се раздадѣтъ по учрежденията и общинитѣ (градски и селски) въ повѣрениитѣ ви окръгъ, като се расправи добръ на послѣднитѣ, че измѣненіята въ тази Конституция нѣма да се прилагатъ въ дѣйствиетие до като не се произнесе за това Великото Народно Сѣбрание.

Тѣзи Конституции съ измѣненіята се даватъ на населението само за знание и да си състави то понятие за тѣхъ, за да може да се произнесе чрезъ своитѣ представители за Великото Народно Сѣбрание като му дойде врѣмето.

София, 4 февруарий 1884 година.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣл. П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 1063.

До Г. г. окръжнитѣ управители.

При закриване сесията на III обикновенно Народно Сѣбрание Негово Высочество Князьтъ въ тронното си слово отъ 25 декемврий 1883 год. обля, между друго, че съ сключаването на тая сесия и подръ възстановленieto на Търновската Конституция се свършва окончателно задачата на III Обикновенно Народно Сѣбрание. Отъ това само по себе се разбира, че едновременно съ свършването задачата на това сѣбрание се свърши и мандата на представителитѣ отъ това сѣбрание. За това за слѣдующето Обикновенно Народно Сѣбрание предстои да се избержтъ други представители. Избранieto на тия послѣднитѣ трѣбва да стане по закона за избирание представители на Народното Сѣбрание отъ 16 декемврий 1883 год. (указъ № 1096) обнародванъ въ Държавенъ Вѣстникъ отъ 20 сѣщий декемврий брой 137. За да може обаче това да стане въ свое врѣме, трѣбва да се съставятъ избирателни списъци по тоя законъ, тъй като съществующитѣ избирателни списъци не може да послужатъ за тая цѣль, понеже сѣ съставени по единъ законъ, който е вече отмѣненъ и замѣненъ съ горѣозначенитѣ специаленъ за избирание представители на Народното Сѣбрание.

Предъ видъ на горѣизложеното предлагамъ на Г. г. окръжнитѣ представители да се распоредятъ за да се съставятъ избирателни списъци съгласно чл. чл. 1 — 4 отъ тоя законъ и за изпълнението на това да ми рапортиратъ. При това се испровождатъ печатни екземпляра отъ закона за избирание представители на Народното Сѣбрание за да се раздадѣтъ по нѣколко екземпляра на окръжнитѣ и градскитѣ сѣвѣти, на селскитѣ общински управления, на кметскитѣ на мѣстности, на околийскитѣ управления и проч.

София, 7 февруарий 1884 година.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣл. П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 1071.

До Г. г. окръжнитѣ управители,

Велѣдствие повдигнатитѣ отъ нѣколко гласни, които миналата година избраха членове за окръжнитѣ сѣвѣти, заявления въ повѣрението ми Министерството, че не имъ било дадено и до сега припадащото имъ се, съгласно чл. 87 отъ избирателний законъ, възнаграждение, съобщавамъ ви, г-не управителю, че ако въ повѣрениитѣ вамъ окръгъ още не сѣ исплатени на тия гласни пѣтнитѣ пари, които бѣхъ отпущнати на името на предсѣдателитѣ на постояннитѣ комисии, да се распоредите за да се исплатятъ, безъ обаче да свикват гласнитѣ за това въ окръжнитѣ или околийскитѣ центрове, а да пратите списъка на гласнитѣ, които сѣ зели участие въ изборитѣ, заедно съ необходимата сума на всеки околийски началникъ отдѣлно, като задължително послѣднитѣ да исплатятъ пѣтнитѣ пари на тия гласни въ общинитѣ, гдѣто и ще се расписватъ тѣ всеки срещу името си, въ списъкътъ за получаванieto имъ.

София, 7 февруарий 1884 година.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣл. П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 823.

До Г. г. окръжнитѣ управители.

Въ допълнение къмъ окръжното ми подъ № 499 отъ 18 януарий, моля ви г-не управителю, да се распоредите за да се внуши на кметовѣтъ и тѣхнитѣ намѣстници по селата въ повѣрениитѣ вамъ окръгъ, че тѣ сѣ длѣжни редовно да врѣчватъ

призовкитѣ които имъ се препращатъ отъ съдилищата и да ги повръщатъ по принадлежностъ своеврѣменно. Ако нѣкои отъ кметоветѣ се отнасятъ немарливо къмъ тѣзи си обязанности и стане причина за да се отложи разглеждането на дѣлото въ съдилището ще го предаватъ на мировий съдия за да му наложи съответствующето на вината му наказание.

София, 30 януарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

За Нач. на Отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 825.

До Г.г. окръжнитѣ управители.

Въ испратенитѣ вамъ напечатани екземпляра отъ окръжното подъ No. 567 отъ 20 тек. януарий, заедно съ приложенията, които (екземпляри) вие сте се распоредили вече за да се испратятъ до общинитѣ и селата въ повѣрениитѣ ви окръжъ, сж се вмъкнали нѣколко типографически погрѣшки, именно: а) въ първата страница, първата колона на окръжното, въ прѣднослѣдний редъ думата „който“ трѣбва да се преправи на „когато“; б) въ първата колона, страница третя въ 18 редъ отдолу нагорѣ, цифрата „23“ трѣбва да се измѣни — „33“, както това е казано въ литографираниитѣ листове отъ същото окръжно, и в) въ първото приложение, първата колона, първия редъ думата „чиноветѣ“ трѣбва да се замѣни съ думата „членоветѣ“.

Това като ви съобщавамъ моля, ви господине управителю, да се распоредите за да се исправятъ тѣзи печатни грѣшки.

София, 30 януарий 1884 год.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

За Нач. на Отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 826.

До Г.г. окръжнитѣ управители и Софийскій градоначаликъ.

Въ отговоръ на рапорта отъ Софийското градско общинско управление отъ 25 тек. януарий подъ № 303, съ който пита въ сила ли сж списъцитѣ на избирателитѣ, повѣрени, съгласно чл. 15 отъ избирателний законъ отъ 19 августъ 1882 год. прѣзъ октомврий мѣсень минжлата година, и по

тѣхъ ли ще станжтъ прѣдстоящитѣ избори за общинскитѣ съвѣти, а тѣй сжщо кой ще надзирава изборитѣ: окръжния управитель или градоначалика, съобщавамъ ви за свѣдѣние, че изборитѣ ще станжтъ по най-новитѣ списъци, които сж повѣрени, съгласно чл. 15 отъ поменжтиятъ избирателенъ законъ, презъ октомврий минжлата год., а надзорѣтъ ще извърши окръжнийтъ управитель, съгласно чл. 16 отъ приложението, помѣстено при окръжното ми подъ № 567 отъ 20 тек. януарий.

София, 30 януарий 1884 год.

Министръ: Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

За Нач. на Отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 827.

До Г.г. окръжнитѣ управители и Софийскій градоначаликъ.

Въ 37 чл. отъ закона за общинитѣ и за градското управление е казано, че редовнитѣ сесии на общинскій съвѣтъ биватъ четири и почнуватъ въ първий понедѣльникъ отъ мѣсецитѣ: януарий, априлий, юлий и октомврий, а въ чл. 73 отъ този законъ, алинея втора е казано, че кметѣтъ представлява смѣткитѣ на сключената бюджетна година на общинскійтъ съвѣтъ въ сесията му презъ февруарий.

Отъ направената справка въ оригинала на закона като се видѣ, че е станжла грѣшка, направиха се нужднитѣ распореждания и излъзе указъ отъ Негово Височество отъ 24 януарий подъ No. 25, съ който тази грѣшка се исправи, като се тури въ чл. 73 думата „априлий“ вмѣсто „февруарий“.

Това ви съобщавамъ, господине управителю, за надлѣжно распореждане и справлене въ закона.

София, 30 януарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

За Нач. на Отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 849.

До Г.г. окръжнитѣ управители и Софийскій градоначаликъ.

Съгласно съ чл. 30 отъ законѣтъ за общинитѣ и градското управление и съ приложението къмъ 18 членъ отъ сжщия законъ, жителитѣ на градината и селата сж длѣжнѣ да изпълняватъ при-

казитѣ, които кметоветѣ и кметскитѣ намѣстници издаватѣ, на основание на законѣтъ, и които не сѣ отмѣнени отъ по горната власть.

Ониа, които не се повинуватъ на тия прикази, наказватъ се, съгласно съ приложението къмъ горѣ-приведеній 30 членъ, съ глоба въ размѣръ отъ 1 до 10 лева въ полза на общинитѣ и селата. Тая глоба ще се опредѣля отъ кметоветѣ и тѣхнитѣ намѣстници, а именно: градскитѣ кметове могатъ да налагатъ глоби отъ 1 до 10 лева, селскитѣ отъ 1 до 5 лева, и кметскитѣ намѣстници отъ 1 до 3 лева.

Тия глоби ще се взематъ направо отъ кметоветѣ и кметскитѣ намѣстници на основание на актоветѣ (proces — verbaux) които имъ представятъ полицейскитѣ стражари или общинскитѣ агенти.

Актоветѣ, които стражаритѣ и общинскитѣ чиновници съставляватъ за да констатируютъ престѣпленията на кметскитѣ прикази, се считатъ за вѣрни и достаточни за налагане глобата; но глобеното лице може, за да докаже невѣрността на тия актове, да се отнесе до сѣдѣтъ,

И тѣй процедурата, която ще се слѣдва при вземането глобата за престѣпление на приказитѣ, било на кметоветѣ, било на тѣхнитѣ намѣстници, е слѣдующата: стражарѣтъ или общинскій чиновникъ, щомъ съгледа, че нѣкой отъ жителитѣ престѣпва чрезъ своитѣ дѣйствиа приказѣтъ на кметѣтъ или на кметскитѣ намѣстникъ, съставлятъ, въ който означава както естеството на престѣплението тѣй и името и мѣстожителството на лицето, което е направило престѣплението, и незабавно испраща тѣй актъ на кметѣтъ или на кметския намѣстникъ. Тия послѣднитѣ взематъ на основание на актѣтъ глобата. — Лицето, срѣщу което е съставенъ актѣтъ, не може да се отнесе до мировий сѣдия за да докаже невѣрността му, преди да заплати опредѣлената отъ кмета или кметскитѣ намѣстникъ глоба.

Като ви давамъ тия разяснения по приспособленето на прибавката къмъ 30 членъ отъ закона за общинитѣ и градското управление, азъ ви предлагамъ да се постараете, щото тѣ да се расправятъ потѣнко и на кметоветѣ и кметскитѣ намѣстници въ повѣренитѣ ви окрѣжия отъ подвѣдомственитѣ вамъ околийски началници.

София, 31 януарій 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ секретаръ: Петковъ.

И. д. Нач. на Отдѣлението: П. Маноловъ

ОКРѢЖНО

№ 832.

До Г. г. окрѣжнитѣ управители и Софийскій градоначалникъ.

Споредъ свѣдѣния, доставени менѣ както отъ Военното Министерство, така също и отъ други источники, нѣкои окрѣжни управители и околийски началници не изпълнявали акуратно исканията на военнитѣ власти, касателно дирение военнитѣ дезертири, вѣлѣдствие на което тѣзи послѣднитѣ успѣватъ да се криятъ дълго врѣме и да избѣгватъ задъ граница. Тѣзи неакуратность се повтаря най повече по отношение къмъ лицата, които се уклоняватъ отъ воинската повинность. По причина на това предлагамъ на Г. г. окрѣжнитѣ управители да се распоредятъ щото за напредъ съобщенията на военнитѣ власти, касателно дирението нѣкои дезертири, да се изпълняватъ съ изискуемата бързина и акуратность. Уловенитѣ дезертири да се предаватъ незабавно въ частитѣ, въ които сѣ зачислени.

София, 30 януарій 1884 год.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

И. д. Нач. на Отдѣлението: Т. Василевъ.

ОКРѢЖНО

№ 995.

Господину окрѣжному управителю.

За допълнение на предписанието ми отъ 19 декемврий т. г. подъ № 8549, и вѣлѣдствие запитванието на единъ окрѣженъ управителъ, считамъ за нужно да ви разясня, господине управителю, че ижтнитѣ билети, за които е дума въ казанното ми предписание, не трѣбва да се смѣсватъ съ пограничнитѣ свидѣтелства, издаванието на които е установено съ законѣтъ за разни клонове по Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла отъ 17 декемврий 1880 година. Самото условие, подъ което се издаватъ ижтнитѣ билети, т. е. съ срокъ за три дена и за едно пространство не повече отъ 10 километра на вътрѣ отъ границата, показва, че тѣхното назначение е съвсѣмъ различно отъ онова на пограничнитѣ свидѣтелства, които се издаватъ съ срокъ за единъ мѣсець и за които се плаща единъ левъ; първитѣ се даватъ само на селенетѣ отъ пограничнитѣ села, когато преминуватъ границата за обработване имуществата си, за прибиране земнитѣ произведения, за дирение добиткѣтъ си и други подобни нужди, а вторитѣ и на селенетѣ отъ ко вътрѣшнитѣ села, когато отиватъ за работа, за която ще се бавятъ не по-

вече отъ единъ мѣсець. При това прибавямъ, че пѣтнитѣ билети трѣбва да се приготвяватъ отъ самитѣ кметове или тѣхнитѣ намѣстници, и за тѣхъ не трѣбва да се плаща нищо.

София, 4 февруарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 996.

До Г.г. окр. управители и градоначалникътъ.

Вслѣдствие възбудений отъ единъ окръженъ управителъ въпросъ, относително тълкуванието чл. 179 отъ „уставътъ на полицейската стража“, съобщавамъ на Г.г. окръжнитѣ управители и градоначалникътъ, че по смисълътъ на горѣпоменитий членъ, на стражаритѣ се даватъ пѣтни пари когато се командироваатъ специално по работа: на коннитѣ, ако сж командировани въ друго окръжие, и пѣшитѣ, ако сж командировани въ друга околия. Не ще съмнѣние, че тука не се разбираатъ случаетѣ, когато нѣкои стражаре, като гонимѣтъ разбойници, препращатъ арестанти или по други работи, биватъ принудени да влѣзжтъ въ друго окръжие или околия, нито пакъ случаетѣ, означенъ въ чл. 19, точка б отъ уставътъ за полицейската стража, т. е. когато окръжнитѣ управители намѣрятъ за нужно да преведжтъ стражаре отъ една околия въ друга.

София, 4 февруарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣлението: Т. Васильовъ.

ОКРЪЖНО

№ 1060.

До Г.г. окръжнитѣ управители.

Министерството на Просвѣщенieto съ отношение отъ 30 истекшия януарий подъ № 333, прѣпроважда въ повѣренното ми Министерство копие отъ рапортътъ на Софийскій училищенъ инспекторъ подъ № 16, касателно вредата, която произлѣзва отъ позволенieto, което нѣкои селеки кметове даватъ на жандармитѣ, които допусчатъ послѣднитѣ да ношуватъ въ училищнитѣ здания. При това Министерството привежда единъ случай който е станалъ въ с. Сеславци, Ново-Селска околия, гдѣто училищното здание безъ малко щѣло да бѣде унищожено отъ пожаръ отъ силното паление на печкитѣ.

Вслѣдствие на вишеозначеното, и като имамъ предъ видъ, че подобни распорѣждания отъ страна на селекитѣ общински кметове може би да се практикуватъ и на други мѣста, моля Г.г. окръжнитѣ управители да се распорѣдятъ и да предпишатъ на подвѣдомственитѣ имъ общински власти, щѣто тѣ въ бѣдѣще да не допусчатъ отвежданието на жандармитѣ квартири въ училищнитѣ помѣщения.

София, 7 февруарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣлението: П. Маноловъ.

ОКРЪЖНО

№ 1072.

До Г. г. окръжнитѣ управители и градоначалникътъ.

Съ окръжното отъ 22 май 1882 год. подъ № 3988 е съобщено на окръжнитѣ управители, чѣтъ въ нѣкои случаи могатъ сами, безъ да искатъ разрѣшение отъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, да изгонватъ задъ граница ония чужденци пребиванието на които въ Княжеството се намѣри вредно, и така сжщо да препращатъ въ роднитѣ имъ мѣста мѣстнитѣ жители, които нѣматъ постоянни занимания. Тѣзи власть на управителѣ е твърдѣ важна и при една малка нередовностъ или нетактичностъ може да породи сериозни заплитания и затруднения на правителството. Заради това азъ намирамъ за добръ да ѣж поставя въ едно ограничение, а именно въ бѣдѣще, когато Г. г. окръжнитѣ управители и градоначалникътъ намѣрятъ за необходимо да испратятъ задъ граница нѣкое изъ означенитѣ въ това окръжно лица, освѣнъ другитѣ формалности, да искатъ и разрѣшение отъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, така щѣто ни едно лице да не се изгонва по административенъ редъ изъ Княжеството безъ съгласието на Министерството. Това обаче се отнася само до чужденцитѣ, а не и до мѣстнитѣ жители, подданици на Княжеството. Да се испращатъ отъ единъ градъ въ други, или едно окръжие въ друго по административенъ редъ български граждани, както е казано въ окръжното подъ № 3988 е ограничение на личната свобода. Такива мѣрки могатъ да се зематъ само на основание едно сждебно рѣшение и то ако въ него е казано изрично, че еди кое си лице трѣбва да се испрати еди гдѣси. За мѣстнитѣ подданици има сждилища, на които тѣ трѣбва да се предаватъ всѣки паз...

когато извършатъ нѣкое престъпление или престѣпкъ, предвидени въ наказателнитѣ закони. Българскитѣ граждани сѣ свободни да си избиратъ за мѣстожителство всеки градъ или село въ Княжеството, безъ да има право правителството да имъ забранява това.

Горѣизложеното съобщавамъ на Г. г. окръжнитѣ управители и градоначалникъ за рѣководство.

София, 7 февруарий 1884 година.

Министръ Д. Цанковъ.

Главенъ Секретаръ: Петковъ.

Началникъ на отдѣл. Т. П. Васильовъ.

ОКРЪЖНО

№ 185.

До Г. г. окръжнитѣ управители.

Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла извѣстява Г. г. окръжнитѣ управители, че по поводъ на възбуденъ въпросъ отъ единъ отъ Г. г. окръжнитѣ управители относително окръжнитѣ лѣкари да освидѣтелствуватъ полицейскитѣ стражари безплатно, Министерството внесе тоя въпросъ на разглеждане въ Министерскій Съвѣтъ, а послѣдний въ засѣданнето си отъ 19 януарий настоящата година рѣши: общинскитѣ и правителственитѣ лѣкари да не зиматъ никаква заплата за освидѣтелствование здравето на кандидатитѣ за полицейска служба, когато тѣзи послѣднитѣ сѣ испратени до лѣкаритѣ отъ нѣкоя административна власть.

София, 27 януарий 1884 год.

Министръ: Д. Цанковъ.

Главенъ лѣкаръ: Брадель.

Секретаръ: Д-ръ Матиячевъ.

По Минист. на Общитѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията.

Послѣднитѣ предложения на Българското правителство, за потѣкмяване съ компанията на Желѣзницата Варна—Руссе сѣ отхвърлили отъ компанията. Нашето правителство, като е прекъснало по-нататъшнитѣ преговори по тая работа, отпратило е до компанията, чрезъ своитѣ делегати въ Лондонъ, единъ мемоаръ отъ слѣдующето съдържание:

МЕМОУАРЪ.

Ако въпроса за желѣзницата Варна—Руссе се разгледа отъ всяка страна и се претеглятъ добри задълженията на България къмъ тая линия по

Берлинскій трактатъ, то за всякого ще стане явно, че България е имала право да протестува срѣщу неопредѣленността на тѣзи задължения и да иска тѣхното по-точно и по-ясно изражение. Като не е желала обаче да повдига безвѣременно възражения противъ едно рѣшение отъ великитѣ сили, които сѣ подписали речений трактатъ, тя е замълчала предъ голѣмитѣ жертви и е предложила на компанията на желѣзницата Руссе—Варна една голѣма сума за испукувание на тая желѣзница, като е искала съ това да тури край на всичкитѣ недоразумѣния, които истичатъ отъ тоя печаленъ за България въпросъ.

Като е приела да влѣзе въ преговори по тая работа съ България, компанията отъ своя страна много добръ е показала, че и тя е готова да остави на страна неопредѣленнитѣ постановления на Берлинскій трактатъ относително линията Русчукъ—Варна и да стѣпи, за разрѣшение въпроса за тая линия, на една почва, която е единствено, споредъ насъ, възможната и справедливата. Да се уреди въпроса на основание на едно взаимно съглашение и съ купувание на линията отъ страна на Българското правителство за негова собственост, като се опредѣли стойността на линията по нейната дѣйствителна цѣна, това е билъ най-правий и най-естественний пътъ къмъ разрѣшението на въпроса, и Българското правителство не може да не бѣде благодарно на компанията за таквози поставяние на въпроса и отъ нейна страна.

За купувание на линията, освободена отъ всякакви задължения, Българското правителство предложи на компанията една сума отъ 48 милиона лева, за исплащанието на които, заедно съ лихвата имъ по 6%, то е обѣщало най-добри гаранции — доходитѣ отъ своитѣ митници. По злощастие, а може би и за добро на България, компанията се отрѣче да приеме тая сума и съ тая своя постѣпка съвършено освободи България отъ нравствената отвѣтственность предъ великитѣ сили по тоя въпросъ и даде ѝ право да гледа отъ сега нитаткъ на въпроса като на въпросъ отъ чисто практическо и търговско значение.

За да се разгледа въпроса въ такъвъ смисълъ, въ смисълъ на търговска работа, необходимо е да се покаже отъ една страна, какъ е била построена желѣзницата Варна—Руссе и какво е било нейното търговско развитие, а отъ друга страна — да се опредѣли по възможности по-ясно смисъла и значението на параграфа отъ Берлинскій трактатъ, който се отnosi до този въпросъ.

Въ онова врѣме, когато Турското правителство е заключавало концесията за построяване на Варненско-Русчушката желѣзница, линията е имала двойко назначение: първо, тя е обезпечавала привоза на припаси и на войска въ двѣ отъ най-силнитѣ крѣпости — Шуменъ и Руссе; второ, като се е предполагало да мине презъ доста плодородни мѣстности и е съединявала не само Дунава съ Черно-море, но цѣлата Империя съ Европа, тя е добивала и значително търговско значение, което е давало на Турското правителство право да чака отъ нея силно съдѣйствие и за търговското развитие на страната, и за усиляването на дохода отъ тая линия, който доходъ би могълъ да обезпечи поне до нѣкъдѣ грамадната гаранция, дадена отъ това правителство на компанията.

И наистина, при правилното водяние на работата отъ администрацията на линията доходността на желѣзницата безъ всяко съмнѣние би постоянно расла и днесъ може би исплащала би една голѣма частъ отъ гаранцията. Ако това не е станжло, то по неволя трѣбва да се мисли, че то произлиза само отъ неправилността и недостатъцитѣ на самата линия и отъ нежеланието или неумѣнпето на администрацията, сир. по вина на самитѣ концессионери и на тѣхнитѣ изпълнители.

За да не могатъ доходитѣ на линията да покриватъ поне една частъ отъ гарантиранитѣ лихви, това може да произхожда отчасти и отъ това, че, при построяването си, линията е имала, както казахме, не само търговско назначение, а и назначение отъ други родъ, което днесъ не съществува; но все пакъ главната причина се крие въ това, че похарченїи за построяване на линията капиталъ е билъ показанъ много по-горень, отъ дѣйствително потрѣбната и похарчена сума. И дѣйствително, похарчената за линията Варна—Руссе сума се представлява тѣй грандиозна, щото никога не може да се приеме, че тя е могла да се похарчи за една линия отъ таквази дължина, по таквази мѣстность, и отъ таквози качество, каквото има линията Варна—Руссе.

Всяко предприятие на което доходността се гарантира отъ правителството, въ сжщность става собственность на това правителство. По тая причина, когато види, че едно предприятие докарва на хазната или на страната само врѣдъ, правителството има право да ликвидира по единъ или по други начинъ дѣлото. Ще каже, въ всяко подобно дѣло главната роля принадлежи на правителството.

Въпреки този принципъ и по причина на извѣстни обстоятелства, разглежданието и изложението на които ний пропуцаме за сега, линията Варна—Руссе е придана такъвъ видъ като че тя има право само да иска отъ държавата, въ която се намира, всевъзможни задължения, а сама да не взема на себе си и да не изпълнява точно нито едно таквози.

Не е трудно обаче да се види, че за оная грамадна сума, която се показва като похарчена за направата на линията Варна—Руссе, могло би да се построи таквази линия, която въ техническо отношение отговаряла би на търговскитѣ интереси на страната много по-добрѣ и по-цѣлно, защото на нейнитѣ краища стояли би пристанища съ всичкитѣ нуждни удобства, самата линия била би построена съвършено иначе и нейната доходность била би несравнено по-добрѣ обезпечена.

По постройката на днѣпната линия ний виждаме, че концессионеритѣ не сж имали предъ очи нищо друго освѣнъ голѣмата правителствена гаранция, която веднжжъ като сж си обезпечили, старали сж се, щото линията да стане колкото се може по-дълга и съ най-малко расходи, като сж избирали не населенитѣ мѣста и близостта на градоветѣ, а равнищата, и като сж оставяли безъ внимание и изпълнение (както казва рапорта на нарочитя комисия) много отъ техническитѣ условия, които имало право да изисква и е изисквало Турското правителство.

И подиръ откриванieto на линията подъ експлоатация, компанията като се е надѣяла на гаранцията, никога не се е грижала за развиванieto доходността на линията. Отъ най-напредъ тая доходность е показала стрѣмление да расте отъ само себе си, но съ преминаването на линията въ други рѣцѣ, които още по-малко сж имали на сърдце мѣстнитѣ интереси (Баронъ Хиршъ), доходността не само е престанжла да расте, но по нѣкога и доста се е намалявала, а изъ това може да се заключи, че лицата въ рѣцѣтѣ на които се е намирало предприятието, не сж си изпълнили задълженията, като не сж поставили това предприятие въ таквози състояние и на таквази почва, при които би било възможно обезпечението на процентитѣ за похарченїи капиталъ, за който Турското правителство се е поручило правствено и материално.

Предъ видъ на таквози поведение на компанията не може да се допуси никакво съмнѣние, че ако бѣше до сега заинтересовано въ дѣлото Турското правителство, освѣнъ неплащанieto на процентитѣ

приело би и други нѣкакви мѣрки, както за обезпечаването на доходността на линията, тъй и за ликвидирание на дѣлото, като на учреждение безполезно, бездоходно и вредно за страната. Като отвѣтственъ господарь на предприятието, това правителство би имало право да направи така; има право да направи същото и господаря, къмъ когото е днесъ премисъло дѣлото, т. е. България. Но България има право на това още повече, защото тя гледа на концесията и на истекающитѣ отъ нея за двѣтѣ страни задължения съ по-серiously око. За да испълни налаганитѣ ней задължения, България има право да иска предварително не само точното и справедливото опредѣление на нейнитѣ задължения, но и опредѣлението и испълнението на задълженията, които се налагатъ отъ самата концесия на концессионеритѣ. Тя, България, има право да обърне строго внимание на тѣзи послѣднитѣ задължения и, като покаже тѣхното неиспълнение, да настоява върху разглеждането и регулирането на първоначалнитѣ смѣтки (*comptes antérieurs*). Въ дѣлата на Русчукско-Варненската линия, въ техническото изучение на линията и въ преглеждането на смѣткитѣ ѝ, ще се намѣрятъ такъвази данни, предъ важното значение на които и най-пристрастний съдия ще се замисли и ще намѣри, че е крайно необходимо да се опредѣли по-добръ и на по-справедливи основания, както дѣйствителната стойност на линията, тъй и паричнитѣ расправи, които трѣбва да вземе на себе си Българското правителство, спрямо онѣзи частни лица, които експлоатиратъ страната.

Когато се е рѣшавалъ въпроса за Русчукско-Варненската желѣзница на Берлинскій конгресъ, членоветѣ на конгреса сѣ били заети съ въпроси отъ много по-голяма важностъ и по това не сѣ имали ни врѣмето, ни възможността да изучатъ всичкитѣ обстоятелства на дѣлото и да опредѣлятъ точно обязательствата, които се налагатъ на България. Отъ това не може обаче да се полага, че тѣзи членове сѣ мислили да наложатъ на Княжеството, населението на което е било и е силно разорено отъ предишното управление и отъ бѣдствията на послѣдната война, не по-силни платжи на частни лица зарадъ грѣховетѣ на нѣкои турски чиновници, които въ вредъ на самото Турско правителство сѣ си затваряли очитѣ предъ неправилността на компанията за построяване и експлоатирание на линията Русчукъ—Варна. Че членоветѣ на Берлинскій конгресъ не сѣ мислили да рѣшаватъ този въпросъ окончателно, вижда се и изъ това, че като преводятъ върху България

задълженията на Турция къмъ желѣзницата Варна—Руссе, съ той сѣщи трактатъ унищожаватъ едно отъ главнитѣ назначения на тая линия, т. е. съществуването на крѣпоститѣ Шуменъ и Руссе, по причина на които се е построила линията и сѣ се приели отъ Турция по-важнитѣ условия на концесията.

Ако на членоветѣ на конгреса би било извѣстно по-добръ положението на работата, тѣ непременно щяхъ да опредѣлятъ задълженията на България въ точно искавана цифра и не щяхъ да редактиратъ 10 § така, щото да се тълкува тъй на широко, както сега, и да дава на България правото да разглежда предидущитѣ смѣтки и да признава за законни само онѣзи задължения, които се намѣрятъ за такъвази слѣдъ преглеждането на тѣзи смѣтки. Слѣдва, че съ това Берлинскій трактатъ не само не е отнѣлъ правото на Българското правителство да си остане господарь въ своята страна, но още е усилилъ това право, като е признало необходимостта, щото задълженията на Княжеството да се изведатъ на ново само изъ предидущитѣ смѣтки.

Освѣнъ това, интересно е да се знае въ какво състояние сѣ се нахождали задълженията на Турция спрямо компанията, когато членоветѣ на Берлинскій конгресъ сѣ ги прехвърляли на България. Това състояние е било единъ видъ несамостоятелностъ, защото Турското правителство бѣше вече престанало да плаща и компанията не можеше да направи нищо. Освѣнъ безпаричието, Турското правителство е имало и други основателни причини да прекъсне исплащането на същинитѣ задължения. Ако България, прочее, е подвъргната на турскитѣ задължения, то на тѣхъ трѣбва да се гледа тъй, както тѣ сѣ се намѣрили въ минутата, когато е рѣшавалъ за тѣхъ Берлинскій конгресъ. Тѣ сѣ, слѣдователно, задължения *in petto*, подлежащи на обсъждане и на нови доказателства въпреки всичкитѣ *cahier des charges* и други книжа, които не сѣ могли да заставятъ до край Турското правителство да испълнява тия задължения.

Нѣколко отдѣлни примѣри могатъ много добръ да ни покажатъ, че сегашнитѣ искания на компанията сѣ несъстоятелни:

1. Въ концесията ясно е казано, че лихва ще се плаща за онзи капиталъ, който е наистина похарченъ за построяването на линията; но тая сума и до сега не е точно и ясно опредѣлена. Ако и да е приемало за такъвази сума извѣстни цифри, Турското правителство о ги е приемало по

злоупотрѣбление на нѣкои негови чиновници и по това тия цифри всякога могатъ да бѣдѣтъ подвѣргнати на провѣряване. Не подлежи на съмнѣние, че самото Турско правителство, ако то би гарантирвало рѣшенитѣ лихви и до сега, могло би и длъжно би било да провѣри работата и да съгледа незаконността на показанитѣ капиталъ, да даде подѣ съдѣ, както своитѣ чиновници, тѣй и самата строителна компания и, като опредѣли точния костъ на линията, да почне да исплаща гарантиранитѣ лихви, съгласно съ това ново опредѣление. Но това същото нѣщо може да стори и Българското правителство, което, по Берлинскитѣ трактатъ, е наслѣдило върху линията всичкитѣ права и обязанности на Турция.

2. Исплащанieto на лихвитѣ върху похарченитѣ капиталъ трѣбвало е да става отъ доходитѣ на самата линия и само въ случай на недостижение на тѣзи приходи да се плаща изъ средствата на правителството. Но преди да заплати тоя недостигъ правителството е имало право да се убѣди, наистина ли тоя недостигъ не може да се покрие отъ доходитѣ на линията, защо не се покрива, и по чия вина — по вина на случайнитѣ обстоятелства ли, или по вина на самата администрация на линията.

Между тѣмъ изъ направенитѣ справки излиза, че у експлоататоритѣ на линията е оставалъ чистъ доходъ, който би трѣбвало да иде срѣщу исплащанieto на лихвитѣ. Обращала ли е компанията на това обстоятелство внимание? Тя и въ този случай толкова е зачала интереситѣ на страната, колкото ги е зачала и когато е давала подѣ наемъ самата линия. Както тогава тѣй и сега тя не е слушала освѣнъ своитѣ интереси и никакво внимание на задълженията си къмъ правителството на страната не е щила да обърне.

Възражението, че върху приходитѣ отъ желѣзницата е било длъжно да държи контролъ самото правителство чрезъ своитѣ комисари, е неумѣтно, защото България не е могла да се смѣеи въ дѣлата на линията, докѣлѣ тѣзи дѣла не сѣ били поставени на ясна и опредѣлена почва за едната и другата страна.

Слѣдва отъ всичко горѣказано, че цѣлото дѣло по концесията и по експлоатацията на Русчушко-Варненската желѣзница е поставено неправилно, на незаконни начала и че като таквизи, подлежи на оспорване. Нѣма никакво съмнѣние, че при подобното разглеждане на работата ще се намѣрятъ таквизи дѣйствия и разноски, таквизи сумми, които нийдѣ не сѣ показани официално и които

като се взематъ въ съображение ще придадѣтъ на въпроса за тая желѣзница съвършено другъ видъ. Само суммата отъ безпощинно въвезенитѣ отъ експлоатацията разни предмѣти, би измѣнила значително смѣткитѣ на компанията съ правителството.

Безъ да гледа обаче на показанитѣ неправилности, Българското правителство, въ желанието си да избѣгне всякакви спорове и процеси и изъ уважение къмъ силитѣ, които сѣ подписали Берлинскитѣ трактатъ, рѣшило се е на тѣжкитѣ жертви, които искаха въ послѣдното си приложение и които сѣ за него тѣй голѣми и несъразмѣрни съ малкитѣ средства на страната, щото по надалечъ отъ тѣхъ, то по никой начинъ не може да отиде. Инакъ то ще подвѣргне страната на най-голѣмитѣ финансови затруднения и ще докара послѣдната до невъзможность да поеме и изпълни другитѣ задължения, които сѣщитѣ трактатъ ѝ пренася и опредѣлението на които ежедневно се очаква.

Подиръ туй разглеждане на правственната страна на въпроса, не ще бѣде излишно да покажемъ и практическата му страна и да изложимъ нашитѣ възгледи върху по нататъшнитѣ ходъ на въпроса и върху рѣшенията, които Българското правителство би могло да допусне за тоя въпросъ.

Въ очитѣ на туй правителство за рѣшенieto на въпроса има три способа, измежду които то ще предпочете онзи, който най много отговаря на днешното положение на България, на справедливостта и на истинскитѣ смисълъ на концесията и на Берлинскитѣ трактатъ.

Тѣзи три способа сѣ слѣдующитѣ:

1. Въпросътъ за Русчушко-Варненската желѣзница могълъ би да се остави въ същото *status quo*, както си е билъ до сега, и да се чакатъ благоприятни обстоятелства за свикване на една конференция, която би имала за цѣль преглежданieto на Берлинскитѣ трактатъ по отношение къмъ всичкитѣ наложени отъ него задължения върху Българското Княжество.

2. Като е направило своитѣ предложения на компанията за купуване на желѣзницата, Българското правителство могло би да се остави на тѣхъ и да покаже, че тѣзи предложения сѣ окончателни и неизмѣнни, сир. таквизи, които сѣ основани на точни данни и даватъ цѣлно удовлетворение както на правственната, тѣй и на материалната страна на въпроса. Правителството вѣрва, че всичкитѣ сили не ще се откажатъ да поддържатъ България въ този случай, когато се увѣрятъ, че Българското правителство е направило

за разрѣшение на въпроса всичко, което е било въ силитѣ и средствата му, които сж допушчали справедливостта и чловѣчеството.

Тая поддржка на силитѣ би избавила България веднажъ за всякога отъ спорове и процеси и турила би край на извѣстни притязания, които иматъ за цѣль ни малко ни много материалното разрѣшение на страната.

3. Споредъ третий способъ България би могла да остави на страна купуванята на желѣзницата. Въ такъвъ случай тя ще настоява да се прегледатъ условията на концесията тщателно и да се признаятъ за имѣюща сила само онѣзи отъ тѣхъ, които сж основани на законни начала. При това разглеждане единъ отъ сжщественитѣ пунктове ще бѣде, разбира се, обстоятелството, гдѣто компанията е предала желѣзницата на други рѣцѣ и безъ съгласието на правителството е допустила да се промѣни националността и сѣдалището на експлоатирующитѣ линията.

Въ туй незаконно предаване на желѣзницата, не основано на получената концесия, може да се търси причината на сегашното лошо състояние на желѣзницата Варна-Руссе.

Смѣткитѣ съ компанията, при рѣшението на въпроса по този третий начинъ, правителството би разрѣшило на два периода — единий до сега, а другий отъ сега нататкъ. Като се разгледатъ и уредятъ смѣткитѣ за преминалото врѣме по казаный по горѣ начинъ, сир. съ урежданieto на предидущитѣ смѣтки, правителството ще иска найнапредъ отъ компанията да приведе линията въ такъвъ видъ, който би удовлетворявалъ всичкитѣ искания на една правилна експлоатация и на концесията, послѣ ще постави надъ линията строгъ надзоръ и само тогава ще гарантира доходността на линията въ таквази мѣрка, въ каквата го допусне самото състояние на линията. Да се гарантиратъ лихвитѣ, които сж се искали до сега, правителството никога не ще приеме, защото тия не сж опредѣлявани на основание на разглежданieto и урежданieto на предидущитѣ смѣтки. Твърдѣ е вѣроятно, че всичката сума на лихвитѣ, които ще трѣбва да плати България за преминалото врѣме слѣдъ урежданieto на предидущитѣ смѣтки, ще иде за поправление на линията и за привожданieto послѣдната въ надлежно състояние, защото само така Княжеството ще може да има хубава, полезна и благоустроена желѣзница, отъ която да очаква помощъ за търговското развитие на страната и увеличение доходността на самата линия, нѣ вината за това ще бѣде пакъ на концесонеритѣ.

Всяка компания, която се намира подъ контрола на едно правителство, като трѣбва да бѣде поставена въ условия, да не може да злоупотрѣблява, то и компанията на желѣзницата Варна-Руссе при новитѣ условия и начала ще трѣбва да се постави въ таквози положение, което ще дозволи на правителството да извършва надъ желѣзницата строгъ надзоръ и да пристѣпши смѣло-смѣло къмъ построяванieto на порта въ Варна и на хубаво пристанище въ Руссе, защото при таквози условия само правителството ще има голѣмъ интересъ да развива доходността на линията.

Таквози сж третѣ способъ, които Българското правителство би могло да приеме за разрѣшение въпроса за неговитѣ задължения спрямо компанията на желѣзницата Варна-Руссе. Нѣ отъ тѣхъ първия и третия като оставятъ мѣсто за дълги спорове и преговори и чрезъ това отлагатъ потѣмненieto между правителството и компанията на неопредѣленно врѣме, Българското правителство е наклонно да предпочете рѣшението на работата чрезъ потѣмняване на вторий способъ, който туря край на всяко по нататъшно недоразумѣние и протаканье, твърдѣ вредни за интереситѣ на страната. Нѣ ако ползата на страната изисква, щото въпроса да се свърши скоро, миролюбиво и по начинъ по изгоденъ за бѣдѣщый кредитъ на държавата, то и интереситѣ на компанията не по малко заповѣдатъ да се приеме за рѣшение именно този вторий начинъ, който най добрѣ обезпечава повѣренитѣ на компанията капитали и дава на акционеритѣ вѣрни годишни платежи и умѣрени, нѣ здрави и сигурни лихви, което е много по добрѣ, отъ колкото неоснователнитѣ ожидания на голѣми, нѣ невѣрни, невъзможни и несигурни платежи.

Като е далечъ отъ мисълта да подражава на други държави, които обѣщаватъ много за да не дадѣтъ нищо, и като не иска и не може да приеме освѣнъ задължения, които му допушчатъ правилно разбранитѣ и поставенитѣ взаимни съглашения, справедливостта и средствата му, Българското правителство още веднажъ ви поканва да съобщитѣ на компанията, че то е рѣшено да си остане на направенитѣ вече послѣдни предложения и да снесе отъ себе си всяка отговорностъ за неуспѣха на преговоритѣ и за послѣдствията отъ това.

Българското правителство е дълбоко убѣдено, че отъ своя страна то е направило всичко, що е могло, за уреждане на въпроса и че никой не ще намѣри, че предлаганата отъ него сума за купуване желѣзницата, за освобождение отъ експло-

атацията и за исплащане на дължимитѣ по нея лихви е малка и недостатъчна за една линия, като тая отъ Варна — Русчукъ, която при най благоприятното за нея оцѣнение не струва по много отъ 35—36 милиона франка заедно съ разпоскитѣ за реализирането на капитала за построяването ѝ. На тая стойностъ на линията като се притурятъ лихвитѣ за $5\frac{1}{2}$ години (около 13 милиона фр.) суммата 48 милиона съ избытъкъ удовлетворява компанията и никакво мѣсто за по нататъшни искания отъ страна на акционеритѣ като не остава, то отговорността за неразрѣшенieto на въпроса нашего правителство остава върху самата компания.

София, 4 февруарий 1884 год.

Министръ на Общитѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията:

Т. Икономовъ.

НЕОФИЦИАЛЕНЪ ДЪЛЪ.

Телеграфически депеши

на

„ДЪРЖАВЕНЪ ВЪСТНИКЪ“.

(Агенция Хавастъ).

6 февруарий 1884 година.

Парижъ. Изъ Тонкинъ извѣстивать, че нападането на Бакъ-Нилъ — по всяка вѣроятностъ нѣма да стане по рано отъ една седмица. — Подкрѣпленията отъ войски пристигнахъ, но присилитѣ още не сѣ.

Лондонъ. Въ камарата на лордоветѣ Маркизъ Салисбуръ занита правителството върху Гордонъ-пашовата прокламация въ Хартумъ, която позволява търгуването съ роби. Лордъ Гранвилъ отговори, че наистина въпросната прокламация е издадена, но че съобщеното презъ телеграфа нейното съдържание не е точно.

Римъ. Министрътѣ на общитѣ сгради събщи въ камарата предаденитѣ вече по телеграфа подробности за случившето се въ Корнето, като добави, че правителството дѣятелно испитва характерътъ на покушението. Може бити, че то не е освѣнъ едно просто нападение противъ стрѣлеца. Министрътѣ обѣща да събщи на камарата въ какво врѣме по повитѣ свѣдѣния върху характера и значението на това събитие. Същето съобщение е направено и въ сената.

Вечернитѣ вѣстници не даватъ никакви по нови подробности. По голѣмата частъ отъ тѣхъ слѣдватъ да не отдаватъ на това събитие никаква важностъ.

Слуховетѣ, че руский посланикъ щялъ да бжде смѣненъ, сѣ измислица.

7 февруарий 1884 година.

Лондонъ. Times получава изъ Хартумъ телеграмма, въ която се казва; Хартумското население посрѣщай Гордонъ-паша съ голѣмо въодушевление, цѣдуваше му рѣцѣтѣ и позѣтѣ като го превъзгласяваше за султанъ на Суданъ.

Въ словото си Гордонъ-паша каза: азъ дохождамъ съ Божията помощ да поправа злинитѣ отъ които страда Суданъ.

Бѣлградъ. Официалното обнародване състава на новий кабинетъ е било задържано на послѣдний часъ по причина на нѣкои преговори, които ставатъ съ нѣкои отъ вписанитѣ членове. Обнародването се очаква отъ минута на минута.

Берлинъ. Императорътъ и Прускитѣ кралевски принцове присѣтствоваха на бала, даденъ отъ Австрийский посланикъ. Всичкитѣ бѣха облечени въ Австрийска униформа.

Каиро. Гарнизона въ Токаръ направилъ юрушъ, та нападналъ на неприятеля, убилъ мнозина и превзелъ голѣмо количество животни.

Виенна. Министрътѣ на търговията внесе въ камарата вчера подписаната въ Парижъ конвенция за търговията между Франция и Австрия, като препорѣчва бързото ѝ приемане.

8 февруарий 1884 година.

Лондонъ. Лордъ Гранвилъ и г. Гладстонъ запитани повторно върху Гордонъ-пашовата прокламация, дадоха двусмисленни отговори, като исказаха довѣрие, че Гордонъ-паша ще вземе мѣрки за да спре и дкачанието на ново търгуването съ роби. Г. Гладстонъ иска да каже, че рѣшението на тоя въпросъ трѣбва да се търси въ разликата между робуването и търгуването съ роби.

Камарата на общинитѣ отхвърли съ 311 гласа противъ 262, предложението на Сиръ Стаффордъ Норкотта, което осаждаше политиката на кабинета въ Египетский въпросъ.

На Times извѣстивать изъ Хартумъ, че Гордонъ-паша билъ учредилъ съвѣтъ на потаблитѣ, изгорилъ регистритѣ на дълговетѣ, грибачитѣ и камшицитѣ, отпустилъ затворницитѣ и развалилъ затворитѣ.

Европейскитѣ (бѣлитѣ) войски ще се завърнатъ въ Долний Египетъ а Суданскитѣ войници ще останатъ сами въ Суданъ.

Бѣлградъ. Новий кабинетъ се състави окончателно тѣй както бѣше съобщено по телеграфа, съ исключение на министра на общественитѣ сгради, който се оттегля и управлението на онова министерство врѣменно се възлага на г. Гудовича. Министрътѣ на юстицията ще управлява врѣменно и министерството на просвѣщенiето и исповѣданията, догдѣ пристигне г. Куюмджичъ който е повиканъ вече да дойде изъ Римъ.

Римъ. Правителството направи декларация въ камарата на депутатитѣ, въ която декларация то обявява че недоуща хипотезата, какво станѣлото при Корнето покушение е било насочено противъ краля.

Виенна. Камарата отблъсна предложението на Шенерера, съ което се искаше да се притече на помощъ на домоладията на испѣденитѣ по силата на послѣднитѣ чрезвичайни распоряжения.

Графъ Таафе обяви, че до сега 23 чужденци и 215 Австрийски подданици сѣ били испѣдени вънъ изъ столицата. Достатъчно е да се посрѣжива по съществуващитѣ закони, които се отнасятъ до подпомаганията на туземцитѣ, за да се помогне на домоладията на изгоненитѣ.

Суакъмъ. Движенieto на Английскитѣ войски за да помогнатъ на Токаръ ще почне въ края на тази седмица.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 45.

Министерството на Общинѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията, има честь да объяви на българскитѣ учени и списатели, че то е обрело нижеслѣдующитѣ премии на онѣзи отъ тѣхъ, които до края на настоящата 1884 год. напишатъ и представятъ въ това Министерство най-доброто, най-общедостъпното и приспособимото къмъ българското селско стопанство ръководство по слѣдующитѣ отрасли:

- а) по земледѣлието, лева 2500;
- б) по скотоводството, лева 1200;
- в) по лозарството и по винодѣлието, лева 1200, и
- г) по садоводството, лева 1200.

Представенитѣ съчинения ще се разгледатъ отъ Учебний Свѣтъ при Министерството на Просвѣщението въ присѣдствието на двама делегати отъ Министерството на Общинѣ Сгради и пр. и одобренитѣ отъ тѣхъ ще си останатъ пълна собственостъ на съчинителитѣ; Министерството ще има грижа само за тѣхното разпространение.

Забѣлѣжка. Г. г. съчинителитѣ ще иматъ добрината да обърнатъ внимание особено на слѣдующитѣ части отъ поименованитѣ отрасли:

1.) По земледѣлието: видове на почвата, практическо разпознаване на почвата, нужни за всяка почва торъ, време и начинъ за паторяване разнитѣ почви, пригоднитѣ за всяка почва растения; бързо и икономическо за нашитѣ селяни работение на земята и прибиране на храната, поддържане чистотата на семената; запазване растенята и хранитѣ отъ повреждане и развала; удобнитѣ за оране и посѣване врѣмена, най-добритѣ за нашитѣ мѣста и средства, орѣдия за работение земята, за жетва, за превозване и върхане хранитѣ; най-първитѣ и възможнитѣ за българина днесъ за днесъ средства и орѣдия по улучението на неговото земледѣлие, указванието на получаемитѣ въ просвѣтитѣ страни количества произведений отъ еднаква по количество и качество земя и причинитѣ на това и въобще ясно и осязателно посочване на всичко, що се касае до рационалното работение на земята и що може да се примѣни още отъ сега на земледѣлието въ България.

2.) По скотоводството: най-добритѣ и възможнитѣ въ България породи отъ едъръ и дребенъ добитъкъ; въ самоусвършенствование на съществующитѣ породи, най-сгодната храна за всяка порода, гледание на разнитѣ породи зимѣ и лѣтѣ; предпазване отъ разни белести; практическото разпознаване и лѣкуване на болнитѣ добитъци: построяване на яхъритѣ и другитѣ мѣста за ношуване и зимуване разнитѣ породи и др. под.

3.) По лозарството и винодѣлието: практическо познание на каква почва каква лоза може най-добре да усиѣва; качеството на тороветѣ споредъ почвата; най-добритѣ породи гроздие за вино или за яденіе: на добрий начинъ за обработване на лозята споредъ положението на мѣстата и почвата, събиране на гроздието, тѣпканието, нуждитѣ сѣдове, паливание на виното, сѣдове за това, мѣста за държаніе на виното, претаканіе и времена за претаканіе, какъ се правятъ по прочутитѣ вина въ другитѣ страни, какви вина трѣбва да се приготвятъ у насъ, какъ да се запазватъ отъ развала и отъ обезсилване, какъ трѣбва да се

испрашатъ на далечъ и по море на проданъ, какдѣ какви вина бихме могли да испратимъ и др. под.

4.) По садоводството: удобнитѣ за овощни дървета почви, разпознаване какви дървета прилягатъ на извѣстна почва, най-добритѣ и възможнитѣ за България овощия, начинъ и врѣме за сѣяние гледание на разнитѣ породи овощни дървета, чистение присаждане: събиране на плодетѣ, тѣхното съхраняване, сушеніе на сливитѣ и др. пол.

София, 2 януарий 1884 година.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 560.

Министерството на Финанситѣ обявява на интересующитѣ се че на 2/14 априль 1884 год. на 2 часа слѣдъ пладне, въ Софійското окръжно управление, ще се произведе търгъ за отдаването експлоатацията на мината на каменнитѣ въглища въ с. Мошино.

Главнитѣ условия на предприятието сѣ слѣдующитѣ:

1) врѣмето на отдаването експлоатацията ще бѣде 15 години, което ще почне отъ 15 май 1884 год., а определеното пространство, въ което предприемача ще може да вади въглищата, ще бѣде четири квадратни километра, показани въ приложенитѣ къмъ поемнитѣ условия планъ. Министерството ще може, ако потрѣба да експлоатира или да отдаде въ експлоатация минитѣ за каменнитѣ въглища, находящи се вънъ отъ означенитѣ четири кил. квадратни.

2) предприемача ще бѣде задълженъ да плаща на правителството за всѣки изваденъ тонъ въглища, правото, което ще се получи при наддаването.

3) предприемача ще бѣде длъженъ да доставя на врѣме на държавата на индустриалнитѣ заведения и на публиката въглища, срѣщу цѣни, които немогатъ да надминатъ цѣнитѣ, определени въ таблицата, приложена къмъ поемнитѣ условия.

Интересующитѣ се могатъ да узнаятъ поемнитѣ условия на предприеманіето, а равно и всичкитѣ други условия наложени върху предприемача, тѣхъ сѣщо и правата, които му се даватъ въ канцеларията на Министерството на Финанситѣ, гдѣто ще имъ се съобщатъ и всичкитѣ свѣдѣнія относящи се до настоящитѣ търгъ.

Офертитѣ, въ които предлагаето право за тонъ отъ 1000 килограмма трѣбва да е означено въ левове и стотинки, ще бѣдѣтъ писменни, запечатани и съ надписъ: оферта за експлоатацията на мината на каменнитѣ въглища въ с. Мошино; тѣ ще се приематъ въ Софійското окр. управление до денътъ и часътъ определени за търгътъ. Офертитѣ трѣбва да бѣдѣтъ придружени отъ едно свидѣтелство, въ удостовѣреніе, че наддавача е положилъ въ едно отъ държавнитѣ ковчезничества или въ Българската Народна Банка залогътъ отъ сумма десетъ хиляди лева или равна гаранція, изискуема отъ членъ 13 на поемнитѣ условия; въ противенъ случай тѣ ще бѣдѣтъ уничтожени.

ИЗВѢСТІЕ

№ 580.

Главното телеграфо-пощенско управление има честь да извѣсти, че въ Лѣсковската телеграфо-пощенска станция се откри дѣйствието за приеманіе и предаване на парична и посилочна кореспонденция.

„МАРИЦА“

ЗА 1884 ГОДИНА. — ИЗЛИЗА ТРИ ПЪТИ ВЪ НЕДЪЛЯТА.

Отъ 1-й януарий 1884 год. вѣстникъ „Марица“ подкача седмата си годишнина. И ние, облѣгани на своитѣ добри абонати и настоятели, не само ще продължимъ изданието на в. „Марица“, както и до сега, но вземемъ мѣрки да внесемъ нѣкои уллучения както въ списванието, така и въ издаванието на в. „Марица“. В. „Марица“ за напредъ ще излиза презъ день, освѣнъ въ недѣля, т. е. ще изляза три пѣти въ недѣлята, именно: въ вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота. Форматътъ ще бѣде въ вторникъ сѣщій, въ слѣдующитѣ дни — располовенъ. Цѣната си остава сѣщата.

По тоя начинъ ний ще дадемъ възможность на читателитѣ си да иматъ въ в. „Марица“ най-прѣснитѣ дневни и политически новини. Тѣ, вѣрваме, ще оцѣнятъ преимуществото, което има единъ български вѣстникъ, който първи подкача да изляза три пѣти въ недѣлята.

Программата на в. „Марица“ е слѣдната:

I. Уводни статии. — Въ тойзи отдѣлъ се разгледватъ и обсъждатъ дневнитѣ въпроси по разнитѣ отрасли на управлението и общественний животъ, както въ областта и въ княжеството, така сѣщо и опѣзи, които сѣ предметъ на занимание въ европейский печатъ.

II. Дневни новини. — Тукъ влиза подробенъ дневникъ за всички новини и извѣстия, които се отнасятъ до работитѣ на областта, иматъ нѣкои съотношения къмъ тѣхъ, или сѣ отъ нѣкой интересъ за читающата ни публика.

III. Новини изъ княжеството. — Редакцията ни има особити дописници въ София и другадѣ въ княжеството, които ще ѝ доватъ и за напредъ подробни свѣдѣния за тамошний общественъ и политически животъ.

IV. Дописки. — Въ тойзи отдѣлъ ние обнародваме всички дописки, що ни се съобщаватъ и иматъ за предметъ нѣкое общеполезно извѣстие, нѣкои новини отъ интересно свойство, каквото за вървежа на училищата, за хода на правителственнитѣ работи, за гигиеническото състояние, за земледѣлието, промишлеността и др. так.

V. Книжнина и просвѣщение. — Въ в. „Марица“ ще се поѣмватъ нѣкои изящни малки творения, кратки оцѣнки на новопоявившитѣ се книги и които сѣ пратени на редакцията ни за това; извѣстия за движението на науката, на просвѣщенieto и учебното дѣло у дома и на чужбина.

VI. Сѣдебно-юридически бѣлѣжки. — Отъ вѣрме на вѣрме ще се обнародватъ нѣкои отчети на сѣдебни засѣдания и други разни свѣдѣния и разисквания по сѣдебна часть.

VII. Славянски отдѣлъ. — Обема извѣстия изъ славянскитѣ земи и съобщения изъ славянск. вѣстници.

VIII. Външашенъ отдѣлъ. — Обема всички главни текущи събития на чуждитѣ държави.

IX. Разни и смѣсь. — Въ тази рубрика се вмѣстятъ кратки новини изъ общественния животъ на европейскитѣ народи, които съдържатъ нѣкакъвъ интересъ; въ отдѣла смѣсь ние ще публикуваме нѣкои открития сѣ любопитни и смѣшни нѣща.

X. Послѣдни новини. — Този отдѣлъ обема послѣднитѣ телеграфически новини.

Въ подлистника си ние ще обнародваме, колкото се може редовно, разни занимателни и прѣкрасни нѣща, повѣсти, раскази, книжовни трудове, бѣсѣди и тому подобни. Съ тази цѣль редакцията ни е намѣрена да напечата нѣкои отъ произведенията на знаменититѣ писатели.

Като правимъ всичко възможно за подобряването на в. „Марица“, ние очакваме, че и нашитѣ съотечественици ще ни зарадватъ сѣщо така съ готовността си за нова подписка и главно съ уврѣменна прѣдплата. Всичката ни надѣжда и поддръжка състои въ тази готовность. Ние молиме всички ония абонати на вѣстника ни, на които истича годината или полъ-годината на 1-й юлия да прибързатъ и да ни испроводятъ по-скоро извѣстие да продължаваме ли и за напредъ да имъ пращаме листа си. Неплативнитѣ до сега канимъ единъ день по-скоро да ни испроводятъ стойността на вѣстника, съ което ще ни улеснятъ въ издаванието и подобряването на самий вѣстникъ. Порѣчка за нова подписка се придружава съ нуждната предплата инакъ ние нѣма да проваждаме вѣстника си никому. — Цѣната на вѣстника ни и за напредъ остава, както слѣдва:

Въ Пловдивъ:		Въ Влашко, Сърбия и Турско:	
За 1 година	7 рубли нови	За 1 година	30 златни франка
За $\frac{1}{2}$ „	4 „ „	За $\frac{1}{2}$ „	16 „ „
Въ цѣло Българско (България, Тракия и Македония):		За вѣнъ по цѣла Европа, Азия, Африка и Америка:	
За 1 година	8 рубли нови	За 1 година	35 златни франка
За $\frac{1}{2}$ „	4 $\frac{1}{2}$ „ „	За $\frac{1}{2}$ „	18 „ „

Подписка на в. „Марица“ въ княжество България става при всяка пощенска станция, гдѣто се и предплаща вѣстника ни.

Моля почитаемитѣ телеграфо-пощенски станции въ Княжество България, до които се отнесе подписка за в. „Марица“ да адресуватъ бюлетинитѣ за подписката и да изискватъ квитанцитѣ за прѣдплата отъ дѣловодителя на най-близката до тѣхъ отъ книжарницитѣ ми, именно: до Ив. В. Късдровъ на Софийката книжарница, Ив. Поповъ на Ломската и Антонъ Н. Доичевъ на Русчукската книжарница. Тѣ щатъ събиратъ и вносятъ стойността тукъ въ администрацията и щатъ и съобщаватъ за испращанieto вѣстника на подписавшии се. — Пловдивъ, 2 януарий 1884 год.

Хр. Г. Дановъ.